του **Βασίλη Λιόση**

Είναι γνωστό πως όσοι τοποθετήθηκαν υπέρ του ΟΧΙ δεν το έκαναν υπό την ίδια οπτική γωνία. Η κυβερνητική πλευρά άλλοτε το ερμήνευσε ως αντίθεση στην πρόταση των δανειστών, άλλοτε ως αποδοχή του ευρωπαϊκού πλαισίου και ως ισχυρό διαπραγματευτικό χαρτί ενόψει μιας νέας διαπραγμάτευσης. Προφανώς, η δεύτερη εκδοχή ήταν αυτή που επικράτησε και δε θα μπορούσε να γίνει αλλιώς, αφού αυτή είναι η φύση του ΣΥΡΙΖΑ.

Τα κομμουνιστικογενή και κομμουνιστικά σχήματα της ελληνικής πολιτικής σκηνής, εξαιρουμένων των ΚΚΕ, ΚΚΕ μλ και ΜΛ ΚΚΕ, έδωσαν το δικό τους περιεχόμενο στο ΟΧΙ, υπογραμμίζοντας ότι το δικό τους ΟΧΙ, είναι ΟΧΙ στην πρόταση των δανειστών, ΟΧΙ σε όλα τα μνημόνια κι επομένως δεν αποτελεί λευκή επιταγή στην κυβέρνηση.

Από την πλευρά της η ΧΑ, κινούμενη απόλυτα καιροσκοπικά και συνδεόμενη με τμήματα του ελληνικού κεφαλαίου στήριξε ένα κίβδηλο ΟΧΙ. Είναι χαρακτηριστικό πως από την ανάλυση των exit poll μόλις το 70% των ψηφοφόρων της ΧΑ ψήφισε ΟΧΙ, ενώ η ΧΑ το προηγούμενο διάστημα μέσω των εντύπων της δεν τοποθετήθηκε με απόλυτη καθαρότητα υπέρ του ΟΧΙ.

Από τους υποστηρικτές της αποχής και του άκυρου ακούστηκε συχνά το επιχείρημα ότι όσοι ψήφισαν το ΟΧΙ συμπλεύσανε με τη ΧΑ ή ότι αποδέχτηκαν το πολιτικό πλαίσιο του ΣΥΡΙΖΑ και ότι συναινούν στην εφαρμογή ενός νέου μνημονίου. Το επιχείρημα είναι τουλάχιστον ανόητο, για πάρα πολλούς λόγους.

Το ταξικό ΟΧΙ

Το ΟΧΙ είναι πρώτα από όλα των λαϊκών στρωμάτων, όπως ανάγλυφα υπογραμμίζει η ανάλυση της ψήφου: συντριπτικό ΟΧΙ στο Κερατσίνι, τη Νίκαια, το Πέραμα, το Αιγάλεω, τον Ασπρόπυργο και από την άλλη συντριπτικό ΝΑΙ στην Εκάλη, την Κηφισιά, τη Βούλα, το Διόνυσο. Αυτή είναι η πραγματικότητα και δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από κανέναν και με

κανένα ιδεολόγημα. Το ΟΧΙ και το ΝΑΙ έχουν εντονότατο ταξικό πρόσημο. Οι προσπάθειες αποϊδεολογικοποίησης του ΟΧΙ από διάφορους αναλυτές με το επιχείρημα της ανεπιτυχούς προπαγανδιστικής τακτικής του ΝΑΙ με τα φθαρμένα πολιτικά πρόσωπα, ήθελε να αποκρύψει πως το ΟΧΙ κέρδισε γιατί ο ελληνικός λαός κονιορτοποιήθηκε δίχως έλεος από το 2010 κι εντεύθεν.

Όλοι το ίδιο;

Όταν διαφορετικές πολιτικές δυνάμεις ή εν γένει συλλογικότητες, έχουν την ίδια απάντηση σε κάποιο ζήτημα, το κύριο δεν είναι η φαινομενική ταύτιση, αλλά η ερμηνεία της τοποθέτησης του καθενός. Για παράδειγμα όταν το ΚΚΕ και η εκκλησία τοποθετούνται κατά του διαχωρισμού των ναρκωτικών, αυτό δε σημαίνει ότι το κάνουν για τους ίδιους λόγους και θα ήταν ανέντιμο κάποιος να τους ταυτίσει. Ή για να πάμε στα δημοψηφίσματα και για να θυμηθούμε την περίπτωση της Γαλλίας με το ευρωσύνταγμα, η αντίθεση των ακροδεξιών και των ριζοσπαστικών δυνάμεων στο πολιτικονομικό έκτρωμα της ΕΕ, δεν τους ταύτισε πολιτικά. Την ταύτιση την επιχείρησαν οι πλέον συντηρητικοί κύκλοι της ΕΕ υπηρετώντας το σχήμα του μαύρου και κόκκινου φασισμού. Άλλωστε η αποχή και το άκυρο που πρότεινε μέρος της ελληνικής αναρχίας στο πρόσφατο δημοψήφισμα, δεν ταυτίζει το ΚΚΕ με αυτό το χώρο, όπως η αρνητική ψήφος του ΚΚΕ για τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος στη βουλή δεν το ταύτισε με τη ΝΔ, το ΠΑΣΟΚ και το Ποτάμι.

Τακτική και στρατηγική

Η αντιδιαλεκτική φιλολογία όλων εκείνων που ισοπεδωτικά τσουβαλιάζουν τις πολιτικές δυνάμεις του ΟΧΙ, στην πραγματικότητα και για άλλη μια φορά, συρρικνώνουν ως εξαφάνισης την έννοια της τακτικής. Η τακτική εμπεριέχει την έννοια της αναγκαστικής υποχώρησης και των αναγκαστικών συμβιβασμών. Αυτή είναι και η κρίσιμη διαφοροποίησή της από τα στρατηγικά αιτήματα. Όποιος δεν το κατανοεί αυτό, θα είναι εγκλωβισμένος σε αδιέξοδα, σεχταριστικά και ξεπερασμένα από την ιστορία αριστερίστικα δόγματα. Η διακύβευση που έθεσε η ηγεσία του ΚΚΕ, δηλαδή το «έξω από την ΕΕ με λαϊκή εξουσία», είναι όλη η στρατηγική του κόμματος. Έθεσε το ζήτημα της εξουσίας και μάλιστα σε ένα δημοψήφισμα! Έτσι, έχουμε για άλλη μια φορά ένα λάθος φαινομενικά αριστερίστικο, μα στην πραγματικότητα δεξιό. Το ζήτημα της εξουσίας θα λυθεί με σκληρούς ταξικούς αγώνες κι όχι με δημοψηφίσματα.

Βεβαίως η κυβέρνηση θα επιχειρήσει να ερμηνεύσει κατά το δοκούν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος. Κανείς δεν έχει την αυταπάτη ότι η κυβέρνηση θα συγκρουστεί και θα πάει

μέχρι τέλους. Ωστόσο, σε ποιο δημοψήφισμα και σε ποια εκλογική αναμέτρηση, δε θέτει τα ερωτήματα όπως θέλει ο ταξικός αντίπαλος; Θα μπορούσε ποτέ να δοθεί ταξική ερμηνεία από το ΣΥΡΙΖΑ και τους ΑΝΕΛΛ; Κι εδώ είναι που αξίζει να ανατρέξουμε στην ιστορική εμπειρία την οποία είτε την παραβλέπουμε, είτε την απαξιώνουμε.

Η ιστορική εμπειρία

Είναι γνωστή η συζήτηση που πραγματοποιήθηκε το προηγούμενο χρονικό διάστημα για το ΟΧΙ του Ζαχαριάδη το 1940. Η κυβέρνηση Μεταξά είπε ΟΧΙ τόσο πιεζόμενη από τον αγγλικό παράγοντα όσο και από το λαϊκό παράγοντα που έμπλεος ενθουσιασμού κι εμφορούμενος από γνήσια πατριωτικά αισθήματα θα λυντσάριζε πολιτικά και κυριολεκτικά τη δικτατορία στην περίπτωση του ΝΑΙ. Ενός λαϊκού παράγοντα που δεν έθετε ούτε κατά διάνοια το ζήτημα της ανατροπής των κοινωνικοοικονομικών δομών. Σε κάθε περίπτωση το ΟΧΙ του Μεταξά ήταν κίβδηλο και υπαγορευμένο, ήταν παράλληλα και ΟΧΙ από την πλευρά της ελληνικής αστικής τάξης ή τουλάχιστον μιας μερίδας της, επίσης κίβδηλο. Αυτό δεν εμπόδισε τους κομμουνιστές εκείνης της εποχής να πούνε το δικό τους ΟΧΙ. Να του δώσουν το δικό τους περιεχόμενο. Να νοηματοδοτήσουν την έννοια του πατριωτισμού όπως αυτοί ήθελαν και να την απεμπλέξουν από τους ανιστόρητους εθνικισμούς της αστικής τάξης, τις παράτες και τα ταρατατζούμ. Οι κομμουνιστές έπιασαν τον παλμό της κοινωνίας και χωρίς να λειτουργήσουν καιροσκοπικά μεγαλούργησαν, αφήνοντας στην άκρη τις δήθεν ταξικές καθαρότητες.

Στο δημοψήφισμα του 1974 όπου τέθηκε το ζήτημα της μορφής της αστικής δημοκρατίας (ή αν προτιμάτε της δικτατορίας της αστικής τάξης) το ΚΚΕ πήρε ενεργά μέρος υποστηρίζοντας τη μορφή της αβασίλευτης δημοκρατίας. Ναι! Το «οπορτουνιστικό» ΚΚΕ, κατά τη σημερινή ηγεσία του, μπήκε σε ένα ερώτημα που το έθετε ο πολιτικός και ταξικός αντίπαλος και πήρε θέση με τους όρους που εν πολλοίς καθορίστηκαν από αυτόν τον αντίπαλο. Το ερώτημα δεν ήταν «αστική ή σοσιαλιστική δημοκρατία» και θα ήταν γελοίο να το έθετε με αυτόν τον τρόπο το ΚΚΕ, κάτι που ευτυχώς δεν έπραξε.

Ή μήπως οι βουλευτικές εκλογές, οι ευρωεκλογές, οι δημοτικές και νομαρχιακές ακόμη και οι συνδικαλιστικές εκλογές πραγματοποιούνται με τους όρους του ταξικού κινήματος; Κι όταν το ΚΚΕ έθετε το ζήτημα του δημοψηφίσματος για τη συνθήκη του Μάαστριχτ έθετε παράλληλα στην πρότασή του και το ζήτημα της εξουσίας;

Τι κάνουμε από αύριο;

Το ΟΧΙ, όχι μόνο της κομμουνιστικής αριστεράς αλλά και εκατομμυρίων ανθρώπων ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΛΕΥΚΗ ΕΠΙΤΑΓΗ ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ. Οποιαδήποτε προσπάθεια για την επιβολή ενός νέου μνημονίου, όποια μορφή κι αν έχει αυτό, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΑΣ ΒΡΕΙ ΚΑΙ ΘΑ ΜΑΣ ΒΡΕΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ. Το συντριπτικό ΟΧΙ του δημοψηφίσματος είναι μια αναγκαία συνθήκη για την παραπέρα ριζοσπαστικοποίηση των λαϊκών στρωμάτων. Για να γίνει και ικανή θα πρέπει ο υποκειμενικός παράγοντας να πάρει πρωτοβουλίες, τόσο για τη δημιουργία ενός παλλαϊκού μετώπου αντίστασης όσο και για τη δημιουργία του επαναστατικού φορέα. Οι ανεπάρκειες και οι καθυστερήσεις είναι δεδομένες, αλλά άλλο τόσο είναι δεδομένα και τα βήματα που έχουν γίνει. Οι στιγμές είναι ιστορικές και όποιος δεν τις κατανοήσει είναι καταδικασμένος να μείνει στο περιθώριο.

Υ.Γ.: Όλα τα παραπάνω δε σημαίνουν βέβαια πως κακώς δεν έβαλε το ΚΚΕ την υπογραφή του στην κοινή συμφωνία των κομμάτων. Το ΚΚΕ έπραξε ορθώς, αλλά αυτή του η στάση θα είχε μεγαλύτερη αξία και άλλη βαρύτητα στο λαό, αν είχε κρατήσει άλλη στάση στο δημοψήφισμα.

Πηγή: **kordatos.org**